

[Fuglsang.]

Livet og livets krav er nu engang stærkere end alle forkerte principper og vil trænge sig igennem, og derfor ser man også, at der ved dette lovforslag kun er eet parti, nemlig et parti, der konsekvent placerer sig ved siden af selve det praktiske liv, retsforbundet, som sætter sig imod det. Men netop fordi livet og livets retfærdige krav vil trænge sig igennem, vil det producerende menneske også få den plads i tilværelsen, der tilkommer det, selvom spørgsmålet kun bliver løst på tilfredsstillende måde ved at ændre det nuværende samfund. Ikke desto mindre vil jeg herfra henstille, nu man efterhånden har ordnet alle de andre led i landbrugsproduktionen, at man også tager det vigtigste led, det arbejdende menneske, med i sine betragtninger.

Landbrugsministeren (Sønderup): Jeg vil gerne takke for den velvillige tilslutning, som der fra de forskellige partiers side, på nær retsforbundets, er givet udtryk for. Baggrunden for stillingen, da vi sidste gang behandlede et tilsvarende lovforslag, var landbrugets økonomiske stilling, men navnlig var man betænkelig ved kravet om, at der skulle finde en sammenlægning af de bestående mejerier sted, for at man i det hele taget kunne komme ind under lovens rammer.

Det ærede medlem hr. Carl Petersen spurgte, hvad der skulle forstås ved ordet produktivitet. Det ærede medlem havde den opfattelse, at det i og for sig nærmest var et skalkeskjul for begrebet sammenlægning. Det er så afgjort ikke tilfældet; det har netop været en forudsætning, at låntagerne skulle være frit stillet med hensyn til, hvorledes de ville indrette sig. Men når man fornyer både bygninger og maskiner, og hvad dertil hører, opnår man betingelser for et bedre økonomisk resultat, og det er i det væsentlige, hvad jeg forstår ved begrebet produktivitet.

Jeg kan godt allerede nu sige, at jeg nærer ikke noget ønske om at få flere bemyndigelser, end jeg finder nødvendigt. Såfremt man under udvalgsarbejdet kan finde en form, der muliggør en rimelig hensyntagen til de problemer, man kan komme til at stå overfor, og som man ikke i enkeltheder kan få opsummeret i en lovparagraf, er jeg villig til at drøfte dette.

Bestemmelsen om de 40 pct. som maksimum er indsat efter en meget nøje overvejelse for, om jeg så må sige at få strakt midlerne så langt som muligt. Så længe jeg skal administrere loven, er det meget sand-

synligt, at jeg vil være forsigtig med overhovedet at gå til maksimumsgrænsen. Det er min bestemte opfattelse, at vor opgave her er ligesom at tage toppen af de finansieringsvanskeligheder, som jo alle erkender foreligger.

Det ærede medlem hr. Carl Petersen omtalte også lånenes placering. Jeg regner med, at de, der er interesseret i at komme i betragtning; i første omgang må stræbe efter at få det størst mulige lån i et privat pengeinstitut, hvorefter statslånet kan placeres i fortsættelse heraf.

Jeg er enig i de betragtninger, det ærede medlem gjorde gældende med hensyn til, at der efter alle solemærker at dømme ikke skulle være så stor risiko forbundet med de udlån, som finder sted til andelsselskaberne, idet man kan gå ud fra, at det selskab, der står bagved med det solidariske ansvar, betinger den fornødne sikkerhed. Jeg er også enig med det ærede medlem i, at det kan stille sig en lille smule anderledes, når det drejer sig om private virksomheder, men også det kan vi måske drøfte i udvalget. Jeg har ikke i første omgang haft fjerkræslagterierne i tanke, men jeg er villig til i udvalget også at beskæftige mig med dette problem.

Jeg takker som sagt for den velvillige modtagelse; lovforslaget har fået, og jeg vil gerne være med til i et udvalg at finde frem til den bedst mulige udformning af de enkeltheder, der kan være anledning til at beskæftige sig med der.

Carl Petersen: Ja, det var naturligt, at venstres ærede ordfører ville prøve på at føre bevis for, at stillingen nu, hvor hans parti går med til dette lovforslag, er en helt anden, end den var i 1948—49, da det ikke gik med. Det ærede medlem nævnte forskellige ting, der skulle forklare dette, men der er nu ikke nogen forklaring. Det ærede medlem mente, at forholdene på pengemarkedet dengang var anderledes, hvad de vel nok var; og at man da ville forebygge, at disse penge fik en inflatorisk betydning. Men det kan ikke være rigtigt, for de penge kom jo ud alligevel, selvom de blev brugt til et andet formål. Det ærede medlem nævnte også renten. Markedsrenten var dengang $4\frac{1}{2}$ pct. overfor forslaget $3\frac{1}{2}$ pct.; nu, da markedsrenten er 6,2 pct., foreslår man 5 pct. Hvad forskel er der? Ikke nogen som helst! Der er ikke anden forklaring end den ene og enkle, at man nu har opdaget, at det, venstres ordfører dengang sagde, var ved siden af. Det ærede medlem siger nu, at når det er penge, der skal foræres, vil land-